

Kommunrevisorerna granskar

Långsiktig finansiell planering

2021-11-16

Angående granskningen

Revisionsuppdraget är ett kommunalt förtroendeuppdrag och revisorerna är direkt ansvariga inför kommunfullmäktige och därmed indirekt inför medborgarna genom den representativa demokratin. Revisionen har uppdrag att granska de verksamheter som styrelser, nämnder och kommunala bolag bedriver.

I formell mening är varje revisor en egen myndighet, men i det praktiska revisionsarbetet sker arbetet gemensamt.

Ytterst syftar revisionen till att undersöka om verksamheten bedrivs i enlighet med uppställda mål och på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

- Revisorernas uppdrag regleras i kommunallag, aktiebolagslag, god revisionsord, ägardirektiv och reglemente.
- Revision ska utföras på ett oberoende sätt.
- Revisorerna genomför grundläggande granskning, granskning av delårsrapport och årsredovisning och fördjupade granskningar.

Revisorerna ska därför objektivt, opartiskt och sakligt, självständigt granska den verksamhet som styrelse, nämnder och beredningar bedriver. Revisorerna ska också bedöma om de förtroendevalda ledamöterna i nämnder och styrelser har tillräcklig styrning och kontroll över verksamhetens ekonomi, prestationer och kvalitet.

Revisorernas uttalanden och bedömningar finns i revisionsberättelser och granskningsrapporter. En ambition i revisorernas arbete är att deras rekommendationer i samband med granskning ska kunna användas av verksamheterna för att åstadkomma effekter i deras förbättringsprocess.

Kontaktuppgifter

Om kommunrevisorernas uppdrag

kommunrevisionen@umea.se

Ordförande i kommunrevisionen

Ewa Miller, ordförande
ewa.miller@umea.se

Granskning av långsiktig finansiell planering

Rapport

Umeå kommun

KPMG AB

2021-11-15

Antal sidor 37

Antal bilagor 3

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	6
3	Resultat av granskningen	7
3.1	Organisation	7
3.2	Styrande dokument, Långsiktig finansiell planering	7
3.3	Prognoser och övriga planeringsförutsättningar	9
3.4	Budgetprocessen	14
3.5	God ekonomisk hushållning	17
4	Förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi	21
5	Uppföljning av tidigare granskning	26
6	Slutsats och rekommendationer	28
A	Budget- och investeringsprocess	30
B	Tjänstemannaorganisation	31
C	Svar på granskningsfrågor	32

1 Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Umeå kommun har givit KPMG i uppdrag att genomföra en granskning av kommunens långsiktiga finansiella planering. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Det övergripande syftet med granskningen har varit att granska Umeå kommuns långsiktiga finansiella planering och med utgångspunkt i detta bedöma hur kommunens förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi ser ut. I granskningen ingår även att följa upp granskning avseende hantering och finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion som genomfördes 2018.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen *till viss del* bedriver ett ändamålsenligt arbete vad gäller långsiktig finansiell planering. Bland annat saknas styrande dokument så som lokalförsörjningsplan och ett sammanhållet styrande dokument avseende långsiktig finansiell planering samt att kommunen de närmsta åren kan förväntas bli finansiellt något tuffare då skatteunderlaget inte beräknas öka i samma takt som tidigare.

Det finns investeringsplaner (exklusive fastigheter) som sträcker sig knappa fem år framåt i tiden. Ur ett långsiktigt investeringsperspektiv samt för att ge möjlighet att parera finansieringen av investeringarna över tid anser vi att detta är för kort tidsperspektiv.

Idag saknas det en adekvat lokalförsörjningsplan, dock uppgav verksamhetsföreträdare att det arbetar med att ta fram ett sådant dokument. En lokalförsörjningsplan ger förutsättningar för att med god framförhållning kunna planera och strukturera kommunens behov av verksamhetslokaler/fastigheter, vilka är viktiga parametrar i den långsiktiga finansiella planeringen.

De styrande dokument som vi tagit del av och som är kopplat till granskningens syfte är, undantaget *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* i den del som avser god ekonomisk hushållning, enligt vår mening förenliga med kommunallagen vad gäller innehåll, detaljnivå samt roll- och ansvarsfördelning. Vad gäller riktlinjer för god ekonomisk hushållning, vilka ingår som en del i *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025*, menar vi att dessa inte lever upp till kommunallagens intentioner.

Det är positivt att försörjningsbördan är betydligt lägre i Umeå jämfört med kommungruppen och Riket. En hög/stigande försörjningskvot får på sikt negativa effekter på kommunens ekonomi eftersom allt färre individer ska skapa framtidens skattebas. Umeås försörjningskvot prognostiseras öka marginellt fram till 2032.

Slutligen konstaterar vi att det saknas ett sammanhållet strategidokument som reglerar långsiktig finansiell planering och sträcker sig över tid.

Umeå kommun

Granskning av långsiktig finansiell planering

2021-11-15

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att;

- utöka investeringsplanerna till att sträcka sig över en längre tidsperiod (3.4.1)
- säkerställa att en lokalförsörjningsplan tas fram (3.4.1)
- besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagen och dess förarbeten (3.5)
- fastslå målvärden till samtliga finansiella målen med bäring mot god ekonomisk hushållning (3.5.2)
- se över möjligheterna att ta fram en strategisk plan kopplat till långsiktig finansiell planering som sträcker sig över tid (3.2)

2 Inledning/bakgrund

De förtroendevalda revisorerna i Umeå kommun har givit KPMG i uppdrag att genomföra en granskning av kommunens långsiktiga finansiella planering. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2021.

Svensk ekonomi har under flera år befunnit sig i högkonjunktur. De offentliga finanserna har präglats av god tillväxt vilket inte gått obemärkt förbi i sammanställningar av kommunernas resultaträkningar. Bland annat har en hög skatteunderlagsutveckling de senaste åren bidragit till utfallet. Inför 2020 bedömde dock SKR att Sverige skulle gå in i en mild lågkonjunktur och att den kommer att fortsätta under 2021. Till detta måste nu även beaktande ske av rådande pandemi.

Kommunerna står inför stora demografiska utmaningar de kommande åren. Befolkningstillväxten förväntas fortsatt öka i en förhållandevis hög takt. Befolkningen förväntas dock inte vara jämnt fördelad för olika befolkningsgrupper. Det är främst bland äldre, men också bland yngre, som utvecklingen är som högst. Detta medför att demografin kommer ställa höga krav på kommunernas finanser framöver. I juni 2019 presenterade finansdepartementet en analys som visade att med oförändrat välfärdsåtagande skulle gapet mellan intäkter och kostnader öka till 90 miljarder kronor år 2026. En utveckling som ställer stora krav på kommunerna att tillhandahålla kostnadseffektiva verksamheter framöver.

Under 2018 genomfördes en granskning avseende hantering och finansiering av koncernkoncernens fortsatta expansion, som fokuserade på kommunens strategiska finansieringsprocess. Granskningen visade bland annat att de koncerngemensamma strategierna (finanspolicy, regler och riktlinjer för finansiell verksamhet samt riktlinjer för medelsförvaltningen m fl) var tillräckliga för att säkerställa en god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt. Det bedömdes dock finnas brister i styrdokumentens innehåll och reglering/detaljeringsnivå samt roll- och ansvarsfördelning, vilket medförde att de inte bedömdes vara förenliga med kommunallagen fullt ut. Likaså identifierades brister i den återrapportering som ska ske till fullmäktige.

Med anledning av ovanstående har kommunens revisorer dragit slutsatsen i sin riskanalys, att kommunens långsiktiga finansiella planering behöver granskas. Detta omfattar även att rekommendationer från tidigare granskning följas upp inom ramen för denna granskning.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Det övergripande syftet med granskningen är granska Umeå kommuns långsiktiga finansiella planering och med utgångspunkt i detta bedöma hur kommunens förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi ser ut.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har kommunstyrelsen antagit strategidokument eller andra styrdokument som reglerar långsiktig finansiell planering?
  - Om strategi-/styrdokument finns - täcker dessa upp väsentliga områden?

- Är de styrande dokument som finns kopplat till granskningens syfte förenliga med kommunallagen vad gäller innehåll, detaljnivå samt roll- och ansvarsfördelning?
- Har kommunstyrelsen fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning?
  - Om ja, är riktlinjerna ändamålsenliga?
- Finns en tillräcklig omvärldsbevakning för att upptäcka yttre faktorer som påverkar den långsiktiga ekonomiska planeringen?
- Vilka långtidsprognoser upprättas över kommunens ekonomi och är dessa förankrade på ett ändamålsenligt sätt hos de förtroendevalda?
  - Vilka tidsperspektiv utgör grund för prognoser och planering?
  - Hur hanteras eventuella konfliktytor/behov av prioriteringar om tillgängliga medel inte täcker identifierade behov?
- Tas i budgetprocessen hänsyn till;
  - Långsiktiga volymförändringar?
  - Investeringsbehov?
  - Ställda prognoser?

Granskningen avgränsas i första hand till kommunstyrelsen som övergripande ansvarig för kommunens ekonomi.

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.2 Revisionskriterier

- Kommunallagen inkl. förarbeten till denna
  - 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar att inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.
  - 6 kap. 11–13 §§ om styrelsens ansvar att följa de frågor som kan inverka på kommunen eller regionens utveckling och ekonomiska ställning samt ha hand om den ekonomiska förvaltningen.
  - 11 kap. 1–4 §§ om att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet samt att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Här framgår även att kommunen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Fullmäktige ska också besluta om riktlinjer för medelsförvaltning.
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut.

Umeå kommun
Granskning av långsiktig finansiell planering

2021-11-15

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier av relevanta styrdokument samt intervjuer/avstämningar med berörda tjänstepersoner.

Vidare har även en jämförelse av relevanta nyckeltal med jämförbara kommuner genomförts.

Rekommendationerna som lämnades i samband med granskningen från 2018, *Granskning av hantering finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion*, har även följts upp.

Rapporten är faktakontrollerad av, budgetchef, redovisningschef, statistiker, finanschef, ekonomidirektör, förvaltningschef Teknik- och fastighetsförvaltningen samt ledningskoordinator.

3 Resultat av granskningen

För att kunna avgöra hur Umeå kommuns förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi ser ut finns ett antal faktorer att ta hänsyn till. Först och främst spelar den samhällsekonomiska utvecklingen roll då den i hög grad påverkar kommunens intäkter som till största delen består av skatteintäkter och statsbidrag. Därutöver spelar kommunens befolkningsutveckling stor roll. Den enklaste kommunen att driva är den där befolkningsutvecklingen är stabil och där åldersskullarna är lika stora mellan åren, men verkligheten är ofta en annan. Hur åldersstrukturen ser ut och hur den förväntas förändras påverkar efterfrågan på kommunens tjänster och ser olika ut för olika åldersgrupper vilket måste tas i beaktande.

Rapporten inleder med att redogöra för kommunens organisation och styrande dokument som Umeå har att arbeta efter gällande långsiktig finansiell planering.

3.1 Organisation

Det är kommunstyrelsen som är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.¹

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande ledning och samordning av kommunens verksamheter, men också för ekonomi och budget. Kommunstyrelsen ska bland annat; uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning, sköta kommunens ekonomiska förvaltning, bereda ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige etc.²

Tjänstemannaorganisationen leds ytterst av stadsdirektören. Stadsledningskontoret leder kommunens verksamheter och är ett stöd till verksamheter och politiker. Stadsledningskontoret består av ett antal avdelningar, däribland Administration och innovation, Ekonomi, Kommunikation, Mark och exploatering, Näringsliv samt HR. Umeåregionens brandförsvaret och Överförmyndarenheten tillhör också stadsledningskontoret. Se bilaga B, för en organisationsskiss över Umeå kommuns tjänstemannaorganisation.

Ekonomiavdelningens huvuduppgift är bland annat att genom omvärlds- och invärldsbevakning ta fram ekonomiskt underlag för kommunens planering på kort och lång sikt, administrera kommunens budgetarbete samt göra bedömning av de omvärldsförändringar som påverkar kommunens ekonomi.

3.2 Styrande dokument - Långsiktig finansiell planering

Kopplat till långsiktig finansiell planering har vi inom ramen för denna granskning tagit del av ett flertal styrande dokument som mer eller mindre kan kopplas mot granskningens syfte. Nedan presenteras några av dessa styrande dokument översiktligt.

¹ KF, senaste reviderade upplagen 2020-03-30, § 58

² <https://www.umea.se/kommunochpolitik/organisation/kommunstyrelsen>

3.2.1 Arbetsordningar för kommunstyrelsens utskott³

- Näringslivs- och arbetsutskottet är enligt arbetsordningen kommunstyrelsens organ för:
- Allmän beredning och samordning, samt utveckling av kommunorganisationen.
- Utveckling av kvalitet och produktivitet i kommunens samlade verksamhet.
- Budget- och bokslutsberedning med uppgift att ta fram förslag till budgetdirektiv, års och flerårsbudget samt bokslut.
- Strategisk omvärldsbevakning.

3.2.2 Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025⁴

Planeringsförutsättningar, budget och investeringar stipulerar Umeå kommuns budget och plan 2022–2025, mål och direktiv till nämnderna samt investeringsplan 2022–2025.

Av planen framgår bland annat demografi och befolkningsutveckling fram till år 2032, prognos över skatteunderlag till 2025, försörjningskvot till år 2040, kommunfullmäktiges mål och uppdrag till 2025, regler för god ekonomisk hushållning, budgetramar för nämnderna och styrelsen (budget och plan) till 2025, investeringsbudget (budget och plan) till 2025, resultaträkning, etc.

Vidare förs i planen resonemang kring omvärldsbevakning kopplat till kompetensförsörjning och konjunkturen.

3.2.3 Finanspolicy för Umeå kommunkoncern samt Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet⁵

Finanspolicy för Umeå kommunkoncern beskriver de övergripande ramar som ska genomsyra den finansiella verksamheten i kommunen och kommunens majoritetsägda bolag enligt följande:

1. Finansverksamheten ska tillgodose kommunkoncernens behov av finansiering och vid varje tillfälle säkerställa betalningskapaciteten
2. Koncernperspektivet ska vara vägledande för att säkra optimala villkor och lösningar
3. Finansverksamhet bedrivs inom Umeå kommuns internbank som är kommunkoncernens gemensamma kontakt mot de finansiella marknaderna
4. Finansverksamheten ska begränsa finansiella och operativa risker för att skapa stabilitet och undvika ofördelaktiga villkor
5. UKF Styrelse kan besluta om undantag från dessa regler och bemyndiga företag inom UKF koncernen att om synnerliga skäl föreligger ta egna lån på den externa marknaden.

---

³ KS, 2018-11-27

⁴ KF, 2021-06-14 § 138

⁵ KF 2019-08-26 § 183 Dnr KS-2016/00825

Policyn detaljeras genom *Regler och riktlinjer för finansiell* som antas av kommunfullmäktige samt i en delegationsordning som antas av kommunstyrelsen.

3.2.4 Kommentarer och bedömning - Styrande dokument - Långsiktig finansiell planering

De strategiska dokumenten beskrivna ovan innehåller till viss del inslag som är direkt kopplade till en långsiktig finansiell planering. Dock har dessa styrande dokument, förutom avsnitten gällande demografi och befolkningsutveckling samt försörjningskvot i *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022 – 2025*, genom sin karaktär relativt liten direkt påverkan på den långsiktiga planeringen.

I budget och plandokumentet *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022 – 2025* sträcker sig kommunens finansiella planering fyra år framåt i tiden, vilket är ett år längre än vad lagstiftningen stipulerar.

Vår bedömning är att de styrande dokument som presenteras ovan, undantaget *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* i den del som avser god ekonomisk hushållning, är förenliga med kommunallagen vad gäller innehåll, detaljnivå samt roll- och ansvarsfördelning. Vad gäller riktlinjer för god ekonomisk hushållning, vilka ingår som en del i *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* anser vi att dessa inte lever upp till kommunallagens intentioner, se avsnitt 3.5.

Då det saknas ett sammanhållet strategidokument som reglerar långsiktig finansiell planering rekommenderar vi att se över möjligheterna att ta fram en sådant som sträcker sig över tid.

3.3 Prognoser och övriga planeringsförutsättningar

Utöver de fastställda styrande dokument som presenteras ovan används ett antal prognoser och analyser som ligger till grund för den långsiktiga finansiella planeringen.

3.3.1 Omvärldsanalys

Av *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022 – 2025* framgår bland annat omvärldsanalys, ekonomiska förutsättningar och den politiska viljan. Förutom de in- och omvärldsanalyser som framgår av planeringsförutsättningarna presenteras omvärldsanalyser (in- och omvärld) kopplat till demografin, näringslivet samt att det i budgetprocessen för 2022 redogjordes för en trendspaning kopplat till Covid-19 pandemin.

Enligt den budgetmodell som använts hittills presenteras vid in- och omvärldsdagen omvärldsanalyser avseende, demografi, SKR:s ekonomirapport, statistik från arbetsförmedlingen, skatteunderlagsprognos, resultatutjämningsreserv samt identifierade utmaningar för Umeå kommun. (se även avsnitt 3.4) Analyserna som presenteras vid in- och omvärldsdagen sträcker sig mellan 1 och 12 år framåt i tiden.

3.3.1.1 Kommentarer och bedömning - Omvärldsanalys

Att ha en aktuell omvärldsanalys är en förutsättning för att ta höjd för eventuella inre och yttre påverkande faktorer. Dock går det av naturliga skäl inte att ta höjd för alla eventualiteter, vilket vi sett i närtid genom Covid-19 pandemin och dess effekter.

Utöver de omvärldsanalyser som framgår av planeringsförutsättningarna har vi inom ramen för denna granskning tagit del av omvärldsanalyser avseende demografi, näringsliv samt en trendspaning kopplat till effekterna av pandemin. Dessa anser vi vara adekvata omvärldsanalyser. Vi anser dock att även omvärldsanalyser från respektive facknämnd bör presenteras för den beslutande församlingen (kommunfullmäktige och kommunstyrelsen). Detta för att ge de styrande, inför budgetbeslut, en helhetsbild av omvärldsläget. Enligt uppgift ska så ske i och med att den nya budgetprocessens implementering (se avsnitt 3.4.2). Vi uppmanar dock kommunen att säkerställa att de styrande församlingarna får ta del av alla nämnder/styrelsers omvärldsbevakning inför beslut om budget inom ramen för den nya budgetprocessen som ska implementeras.

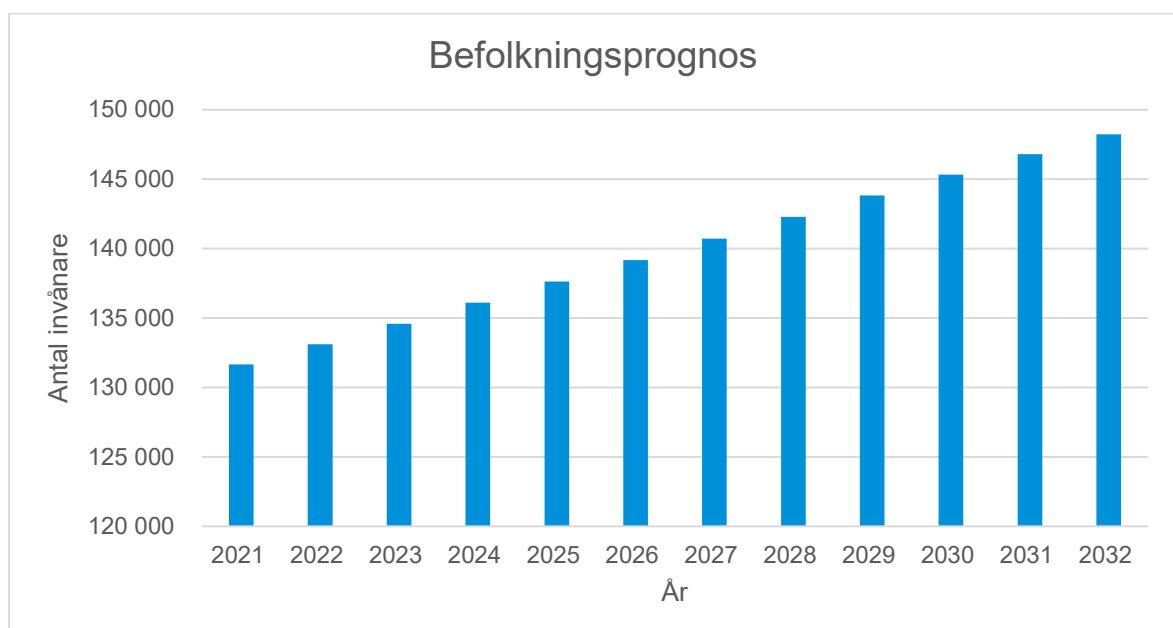
3.3.2 Befolknings- och demografiprognos

Den genomsnittliga befolkningsökningen i Umeå kommun beräknas till drygt 1 500 personer årligen. Enligt prognosen kommer Umeå kommun att passera 140 000 invånare under år 2027.

Mellan år 2021 och 2032 beräknas befolkningen öka med drygt 16 500 invånare. Fram till år 2032 förutspås ökande befolkning i alla åldersklasser. Andelen barn och unga (0–18 år) beräknas öka med 15 procent under perioden 2020–2032 samtidigt som gruppen i arbetsför ålder prognostiseras öka med 12 procent. Umeås befolkningssammansättning åldras likt övriga rikets. Fram till 2032 står åldersgruppen 80 år eller äldre för drygt 20 procent av den totala befolkningsökningen i Umeå kommun.

Befolknings- och demografiutvecklingen presenteras för de förtroendevalda bland annat på in- och omvärldsdagen. I *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* vilken både kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutar om ingår ett avsnitt med befolknings- och demokratiutveckling.

Av nedan tabell framgår befolkningsprognos för Umeå kommun fram till år 2032.

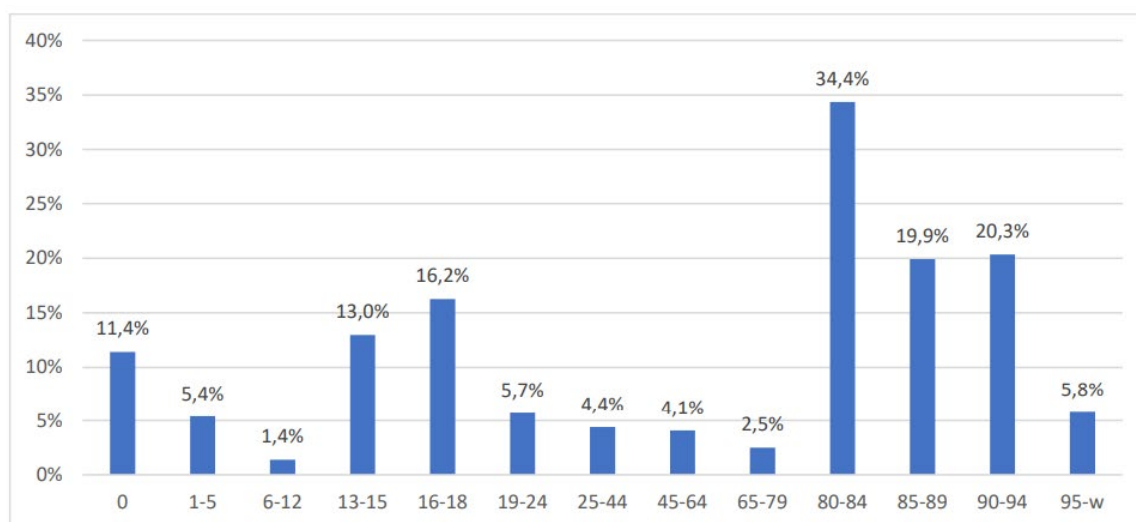

Umeå kommun

Granskning av långsiktig finansiell planering

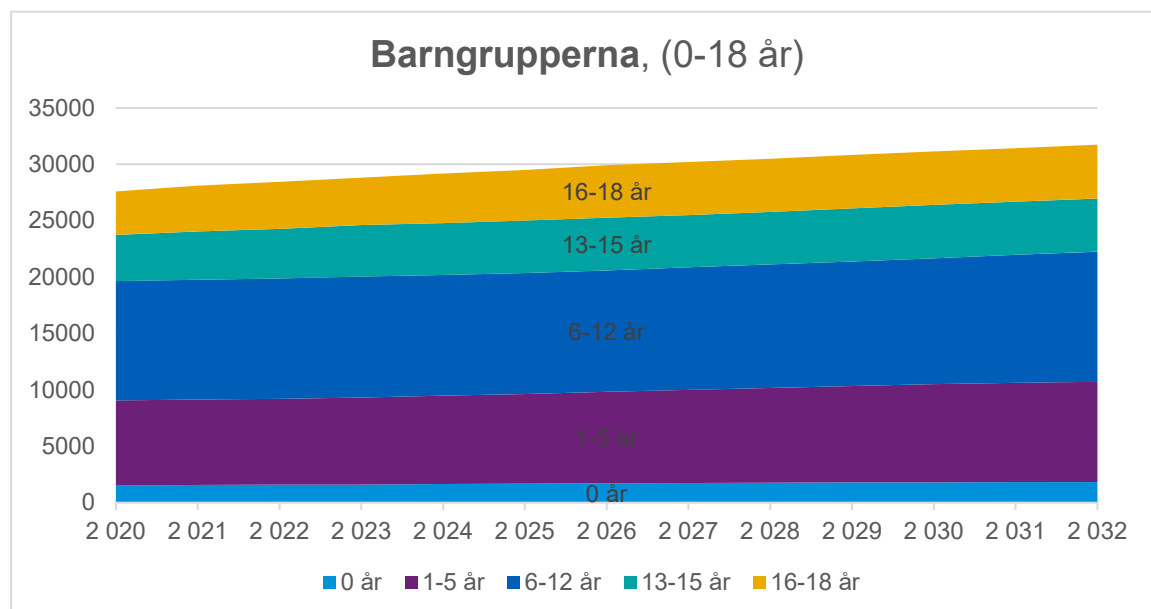
2021-11-15

Källa: Umeå kommuns egna beräkningar, P21 Nedan tabell beskriver den procentuella förändringen av antalet invånare i de olika åldersgrupperna mellan år 2020 och 2025.

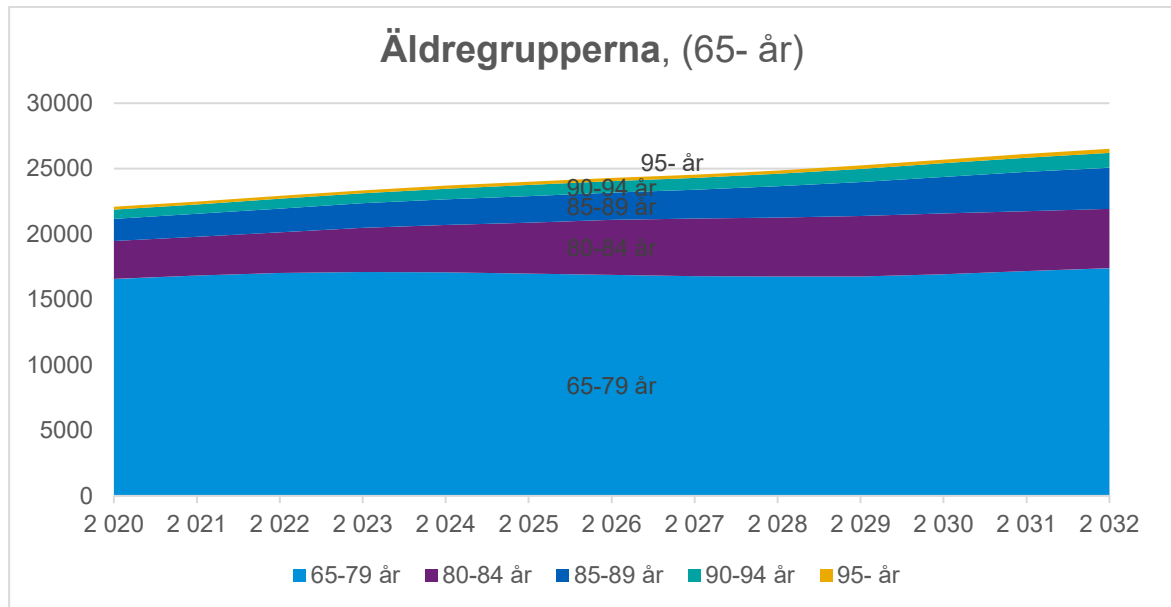

Källa: Planeringsföresättningar, budget och investeringar 2022–2025

Följande två diagram beskriver den demografiska prognosen för barn och äldre, Barngrupperna (0–18 år) samt Äldregrupperna (65 år och äldre).

Källa: Umeå kommuns egna beräkningar, P21

Källa: Umeå kommuns egna beräkningar, P21

3.3.2.1 Kommentarer och bedömning – Befolknings- och demografiprognos

Befolknings- och demografiutveckling är en av de viktigaste faktorerna för att bedöma förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi. Generellt sett blir prognoser mer och mer osäkra ju längre prognoserna sträcker sig. Dock är befolkningsprognoser mindre osäkra, åtminstone såtillvida att vi alla blir äldre – i Sverige, Europa, och världen. Medellivslängden ökar och de senaste 40 åren har medianåldern stigit i princip alla länder.⁶ Vår bedömning är att Umeå kommun har en adekvat befolknings- och demografiprognos där analys sker både som helhet men också i relevanta åldersindelningar.

Förutsättningarna och grundläggande antaganden förändras ständigt och måste införlivas i befolkningsprognosen för att den ska få så hög träffsäkerhet som möjligt. Det är även av stor vikt att ha en adekvat befolknings-/demografiprognos som sträcker sig över tid. Detta bland annat för att kunna möta framtida utmaningar exempelvis vad gäller lokaler. Lokaler bör planeras mer långsiktigt utifrån om det finns behov av ökning/minskning av vård- och omsorgsboendeplatser eller utökning/minskning av skolor/förskolor etc. se även avsnitt 3.4.1. Utifrån försörjningskvotperspektivet, se avsnitt 4.1.2 är det även viktigt att ha en uppdaterad och väl genomarbetad befolkningsprognos, detta för att kunna prognostisera framtidens försörjningskvot. Vår bedömning är att Umeå kommun har en adekvat demografi- och befolkningsprognos som sträcker sig fram till år 2032.

3.3.3 Pensionsprognos

Umeå kommun använder sig av KPA pension för pensionsadministration och beräkning av pensionskostnader. Pensionsprognos beställs ett par gånger per år och omfattar de

⁶ <https://www.regeringen.se/contentassets/d10e4672d6b74ae0a7335d1d18cf21b8/forsorjningskvoten-i-olika-delar-av-sverige---scenarier-till-ar-2050>

närmsta fyra - fem åren. Pensionsprognosen bygger på ett antal antaganden så som inflation, statslåneränta, löneökning, prisbasbelopp och inkomstbasbelopp.

Kommunens totala pensionsåtaganden år 2020 uppgick till 2 979 mnkr. Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 uppgick till 2387 mnkr (80 procent) och redovisas i enlighet med gällande lagstiftning som ansvarsförbindelse i en not till balansräkningen. Förpliktelser intjänade från och med 1998 uppgick till 221 mnkr (20 procent) och redovisas som en avsättning i balansräkningen.⁷

3.3.3.1 Kommentarer och bedömning – Pensionsprognos

Då pensionsutbetalningar påverkar likviditeten i tämligen stor utsträckning är det av stor vikt att ha kontroll över kommande utbetalningar. Kommunen får genom KPA pension prognoser gällande pensioner, dessa sträcker sig fyra-fem år framåt i tiden.

Kommunen presenterade vid slutförande av denna granskning ett protokollsutdrag⁸ som var knappt en vecka gammalt, där det ingick en lågtidsprognos som sträckte sig fram till år 2061. Att ha en långprognos gällande pensioner/pensionsutbetalningar menar vi borgar för en god planering och framförhållning framgent.

3.3.4 Skatteunderlagsprognos

Umeå kommun baserar sin prognos över skatteintäkter och statsbidrag på regeringens prognos över skatteunderlagets utveckling samt på kommunens egen befolkningsprognos och de antaganden dessa två prognoser vilar på.⁹

Av nedan tabell framgår Umeås prognostiserade skatteintäkter 2021–2025 samt den beräknade förändring av skatteintäkterna. Skatteunderlaget för kommunen ökar enligt beräkningsmodellen med i genomsnitt 3,3 procent fram till år 2025.

	2021	2022	2023	2024	2025
Summa intäkter inkl. avräkning samt fastighets avg. mnkr	8 014	8 270	8 502	8 773	9 113
Förändring, %		3,2	2,8	3,2	3,9

Källa: Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025

3.3.4.1 Kommentarer och bedömning – Skatteunderlagsprognos

Vi konstaterar att skatteunderlagets utveckling fram till år 2025, enligt prognosen, uppgår till i genomsnitt 3,3 procent, förutsatt bland annat oförändrad skattesats samt prognostiserad demografi- och befolkningsökning. Skatteunderlagsutvecklingen för de senaste fem åren (2016 – 2020) uppgick i genomsnitt till 4,6 procent att jämföras med kommande fem års prognostiserat skatteunderlag vilken beräknas uppgå till 3,3 procent. Med detta i åtanke är vår bedömning är att de närmsta åren kan förväntas bli finansiellt något tuffare då skatteintäkterna inte ökar i samma takt som tidigare.

⁷ KF 2021-04-26 § 80

⁸ Kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2021-11-09 § 370

⁹ Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025

3.4 Budgetprocessen

Nedan beskrivs den gamla budgetprocessen dvs. som det arbetats efter fram till innevarande års budget med plan så som vi uppfattat den. Vidare beskrivs den nya budgetprocess som det ska böra arbetas efter.

3.4.1 Gamla budgetprocessen/modellen

Den budgetmodell som tillämpats hittills har utgått från ett traditionell äskandeförfarande och behov.

I februari/mars månad börjar budgetarbetet med presentation av in- och omvärldsanalys för samtliga politiker i primärkommunen och dess bolag. Analysen tar upp aktuella områden, händelser och tendenser som rör kommunens verksamheter till exempel skatte- och demografisprognoser.

Vidare lämnar verksamheterna i mars planeringsmaterial som ska utgöra underlag för direktiven. Materialet innehåller bland annat behov utifrån demografiprognos och ligger till grund för det fortsatta arbetet med budgeten.

Budgetberedningen (kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott) håller även genomgång med respektive styrelser/nämnders presidier och dess personal där diskuteras bland annat nämnderna/styrelsernas utmaningar och möjligheter.

Efter sista budgetberedningsmötet i början på maj övergår processen i partipolitisk beredning och samtliga partier har möjlighet att lägga fram ett eget budgetförslag.

I juni beslutar kommunfullmäktige om budget, med ekonomiska ramar, mål och direktiv för respektive nämnd/styrelse. Kommunfullmäktige beslutar även om hur mycket skatt kommunmedborgarna ska betala under nästkommande år.

Utifrån beslutad budgetram tar nämnderna och styrelserna (juli till oktober) tillsammans med sina verksamheter fram uppdragsplaner som beskriver hur de avser att arbeta för att genomföra mål och uppdrag.

I oktober/november tar nämnder och styrelser beslut om budget/uppdragsplaner för kommande år. Slutligen, i december anmäls nämndernas uppdragsplaner till kommunfullmäktige.

Volymförändringar

Det tilldelas inga generella prisuppräknningar i budgeten. Av det yttrande nämnderna lämnar över förslag får nämnden möjlighet att påvisa att de exempelvis är i behov av utökade medel med anledning av lagförändring, utökad verksamhet etc.

Kompensation för de årliga löneökningarna sker utifrån en bedömd löneutveckling dvs. inte utifrån det faktiska utfallet för löneökning. De årliga löneökningarna uppgår enligt verksamhetsföreträdare till ca. 165 mnkr.

Investeringar

Att generera överskott är enligt *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar. Umeås resultatmål är beslutat till 1 procent av skatteintäkter och statsbidrag.

De mark- och exploateringsplaner (MEX) som Umeå kommun arbetat fram sträcker sig till år 2025. Investeringsplanerna sträcker sig fram till år 2025 (*Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025*) dock finns det enligt verksamhetsföreträdare investeringsplaner avseende fastigheter som sträcker sig 10 år framåt i tiden.

Lokalförsörjning

I Umeå kommun pågår enligt uppgift ett arbete med att ta fram en lokalförsörjningsplan.

3.4.2 Nya budgetprocessen/modellen

Budgetprocessen har enligt verksamhetsföreträdare styrts om från att vara behovsstyrd till att nu lägga fram vilka medel som finns vid tidpunkten för budgetprocessen.

Kommunfullmäktige antog i mars 2020 nya riktlinjer för Umeå kommuns budget- och investeringsprocess. Implementering av dessa riktlinjer har med anledning av pandemin försenats och implementering kommer att ske från och med hösten 2021 (inför budgetbeslut i juni 2022 för verksamhetsåret 2023). För visuell bild av den nya budgetprocessen, se bilaga A.

Anledningen till införande av ny budget- och investeringsprocess var enligt uppgift att det över tid från förtroendevalda och tjänstepersoner framförts kritik mot den tidigare processens utformning, bland annat att: nämnder och kommunala bolag ej deltagit eller engagerats i processen, processen har upplevts som tidsmässigt snäv och att processen därmed bör börja tidigare, nämnder och verksamhet bör i ett tidigare skede få kännedom om kommunens reella ekonomiska förutsättningar, investeringsunderlagen bör förbättras och hänga ihop på bättre sätt, kommunen bör ha ett tydligare flerårsfokus i sin ekonomiska planering samt att transparens och spårbarhet bör förbättras och att koncernperspektivet bör utvecklas.

Inför introduktionen av den nya budgetmodellen genomfördes enligt verksamhetsföreträdare analys hur respektive nämnd/styrelses budget utvecklats mellan åren. Skillnaden mellan åren var enligt uppgift försumbar.

För att möta kritiken från tidigare budgetprocess är den nya budgetprocessen utformad så att;

- budgetprocessen börjar tidigare än förut (mer tid)
- verksamheter och nämnder får tidigt kännedom om ekonomiska förutsättningar, vilket skapar rätt förväntningar i verksamheterna/nämnderna
- investeringsunderlagen blir bättre och hänger ihop
- möjliggör flerårsfokus och längre planeringshorisont
- möjliggör ökat koncernperspektiv
- transparens och samverkan möjliggörs.

Den nya budgetmodellen ska utgå från senaste budgetbeslutet i kommunfullmäktige samt vilka tillgängliga medel som finns att dela ut. Utifrån detta genomförs en matematisk beräkning över hur budget föreslås fördelas.

I syfte att öka delaktighet, transparens och samordning involveras nämnder och bolag i ett tidigt skede dvs. innan kommunfullmäktige fattar beslut om ramtilldelning. Budgetprocessen innehåller gemensam dialog/seminarier mellan nämnder, bolag och tjänsteorganisation. Nämnder och bolag involveras i arbetet med att upparbeta underlag till prioriteringar och vägval.

Om kommunfullmäktige ej fastställt annat gäller följande prioriteringsordning när behov av prioritering finns:¹⁰

1. Medel före grunduppdrag - tillgängliga medel styr grunduppdragets omfattning.
2. Grunduppdrag före inriktningsmål – om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före inriktningsmål fastställda av kommunfullmäktige.
3. Grunduppdrag och inriktningsmål före tilläggsuppdrag – om tillgängliga medel ej räcker ska grunduppdrag och inriktningsmål fastställt av kommunfullmäktige prioriteras före eventuella tilläggsuppdrag fastställda av kommunfullmäktige.

3.4.3 Kommentarer och bedömning – Budgetprocessen

Vi konstaterar att framarbetande av kommande års budget och plan har följt en tydlig tidplan och struktur. Den nya budgetprocessen som håller på att implementeras kommer med stor sannolikhet ge bättre förutsättningar och kunna borga för en tydligare och mer transparent budgetprocess.

I den budgetprocess som tillämpats hittills har samtliga politiker inte givits möjlighet att ta del av nämndernas omvärldsbevakning, utmaningar etc. Att nämnderna ges möjlighet att till samtliga politiker (inte enbart politiker i budgetberedningen) beskriva nämndens omvärldsbevakning, utmaningar etc. anser vi skulle ge ett mervärde (helhetsbild) för kommunfullmäktige som ytterst beslutar om kommunens budget. Så ska enligt uppgift ske framgent i samband med att den nya budgetprocessen ska implementeras. Vi uppmanar dock kommunen säkerställa att samtliga nämnders omvärldsbevakning presenteras till samtliga politiker framgent.

Vidare konstaterar vi att det finns mark- och exploateringsplaner (MEX) som sträcker sig knappa fem år framåt i tiden. Verksamhetsföreträdare uppger att det även finns MEX-planer som sträcker sig 10 år framåt i tiden. Investeringsplanerna (exklusive MEX) sträcker sig också knappa fem år framåt. Ur ett investeringsperspektiv samt för att ge möjlighet att parera finansieringen av investeringarna över tid anser vi att detta är ett förhållande vis kort tidsperspektiv varför vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram investeringsplaner som sträcker sig längre än dagens fyra-fem år. Investeringsplanerna ska enligt kommunfullmäktiges uppdrag 31 (2020) ses över.

En lokalförsörjningsplan är ett strategiskt dokument för den långsiktig finansiell planering. Att i kommunen ha en adekvat lokalförsörjningsplan på plats ger förutsättningar för att med god framförhållning kunna planera och strukturera kommunens behov av verksamhetslokaler/fastigheter. En strategisk lokalförsörjningsplan redovisar kommunens samlade lokalbehov för många år framåt i tiden utifrån demografi och befolkning exem-

---

¹⁰ KF 2021-03-29 § 58

pelvis hur många särskilda boendeplatser, skolor, förskolor etc. som behövs. En lokalförsörjningsplan visar även var det finns behov av att bygga nya lokaler, vilka lokaler som är i behov av renoveringar, ombyggnationer och avyttring etc. Enligt uppgift pågår det nu ett arbete med att ta fram en lokalförsörjningsplan. Då denna plan ännu inte finns på plats rekommenderar vi att kommunen säkerställer att en lokalförsörjningsplan tas fram.

För att långsiktigt säkra kommunens finansiella ställning har kommunfullmäktige gett kommunstyrelsen i uppdrag att analysera kommunens finansiella förutsättningar till och med år 2032 (kommande tio åren). Detta anser vi är positivt och ger goda förutsättningar för en adekvat långsiktigt finansiell planering.

3.5 God ekonomisk hushållning

3.5.1 Förutsättningar

Inom ramen för det kommunala självstyret, lagstiftningen och utifrån de egna förutsättningarna behöver varje kommun definiera vad som är god ekonomisk hushållning och sätta finansiella mål och verksamhetsmål med betydelse för "den goda ekonomiska hushållningen".

Enligt kommunallagen 2017:725 kap. 11 ska fullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna bör enligt förarbetena innehålla en uttolkning av vad god ekonomisk hushållning betyder för kommunen och hur den mer konkret kan uppnås. Förarbetena stipulerar även att det är angeläget att riktlinjerna för god ekonomisk hushållning (11 kap. 1 §) slår fast principer och avser det strategiska, mer långsiktiga perspektivet, det vill säga längre än det budgetperspektiv på ett år eller den plan för tre år som behandlas i 11 kap. 4 §.¹¹

Om kommunen väljer att använda sig av en resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även innehålla riktlinjer för hantering av RUR.

I praxis ser beskrivningarna på god ekonomisk hushållning ut på många olika sätt. Men de finansiella målen innehåller ofta ambitionsnivåer för några av följande storheter¹²:

- Resultatnivå
- Nivå för eget kapital eller soliditet
- Självfinansieringsgrad för nya investeringar
- Nivå för skattesats
- Krav på nämnder och företag

Dessa beskrivningar bör i riktlinjerna ha ett långsiktigt perspektiv för att sedan i årsbudget konkretiseras i ett kortsiktigt perspektiv.

Syftet med kommunal verksamhet är inte att få ekonomisk avkastning på skattebetalarnas pengar, utan att bedriva den verksamhet man politiskt har beslutat att genomföra.

¹¹ SKR, RUR och God ekonomisk hushållning, <https://webbutik.skr.se/sv/artiklar/rur-och-god-ekonomisk-hushallning.html>

¹² RUR i praktiken, balanskravsutredning <https://webbutik.skr.se/bilder/artiklar/pdf/7164-699-6.pdf>

Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning.

3.5.2 Regler för god ekonomisk hushållning¹³

Med anledning av att kommunfullmäktiges beslutat om nya riktlinjer för Umeå kommuns budget- och investeringsprocess beslutades att fasa ut de då gällande riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, *Umeå kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv*¹⁴.

Umeå kommun fastslår nu god ekonomisk hushållning inom ramen för budget och plan dokumentet som kommunfullmäktige beslutar om årligen. God ekonomisk hushållning innebär enligt *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* att både kommunens finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Detta genomförs enligt följande i Umeå kommun:

- Umeå kommuns verksamhet styrs av kommunfullmäktiges uppdrag, mål och budgetramar för drift och investeringar. Av kommunfullmäktige fastställd budgetram för nämnd innefattar medelstilldelning för samtliga kostnader för nämndens verksamhet.
- Nämnder som redovisar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram ska, om underskottet uppgår till mer än 1 mnkr, snarast redovisa en pris- och tidsatt åtgärdsplan till kommunstyrelsen och vidta de åtgärder som krävs för att uppnå en budget i balans.
- De i budget och uppdragsplan angivna målen ska följas upp under budgetåret och slutligt avrapporteras i bokslut/verksamhetsrapporter.
- Den ekonomiska planeringen ska utgå från försiktighetsprincipen, där säkerhet i antaganden är en viktig grundförutsättning.
- Överskott är en nödvändig förutsättning för att finansiera framtida investeringar.
- Verksamheternas nettokostnader får inte öka snabbare än skatteintäkter, generella statsbidrag, utjämnings och finansnetto.
- Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att Umeå kommun har god ekonomisk hushållning och följer kommunallagens krav på budget i balans. Nämnderna har detta ansvar inom sitt område och inom ramen för sin budget och regelverket för inteckning i fiktivt eget kapital.
- Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras. Alla större förändringar av verksamheten ska kostnadsberäknas (kalkyleras) och resursavstämmas före genomförande.
- Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar kommunens ekonomi och hur det ska finansieras.

---

¹³ KF, 2021-06-14 § 138

¹⁴ KF 2014-02-24 § 26

3.5.2.1 Finansiella mål och uppdrag av betydelse för god ekonomisk hushållning¹⁵

De finansiella målen med bäring mot god ekonomisk hushållning 2022–2025 framgår av tabellen nedan.

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ska uppgå till lägst 1 procent.	1 % (82,7 mnkr)	1 % (85,1 mnkr)	1 % (87,7 mnkr)	1 % (91,1 mnkr)
Låneskulden per invånare ska plana ut 2026 för att sedan minska.	Ingen uppgift	Ingen uppgift	Ingen uppgift	Ingen uppgift
Självfinansieringsgraden ska öka i förhållande till snittet de senaste fem åren, exklusive exploateringsintäkter.	Ingen uppgift	Ingen uppgift	Ingen uppgift	Ingen uppgift

Källa: Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025

3.5.3 Kommentarer och bedömning - God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Det är av största vikt att de finansiella målen kopplat till god ekonomisk hushållning uppnås, detta för att kunna säkra en långsiktig finansiell ekonomi och säkerställa att den egna generationen står för de kostnader de ger upphov till.

Umeå kommun har via *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning att dessa inte fullt ut är ändamålsenliga. Kommunfullmäktige ska enligt kommunallagen 2017:725 kap. 11 besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Förarbetena stipulerar att det är angeläget att riktlinjerna för god ekonomisk hushållning slår fast principer och avser det strategiska, mer långsiktiga perspektivet, det vill säga längre än det budgetperspektiv på ett år eller den plan för tre år som behandlas i 11 kap. 4 §. Utifrån detta resonemang är vår bedömning att *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* inte fullt ut är ändamålsenliga då "riktlinjen" saknar det långsiktiga perspektivet dvs. längre än budget och plan sträcker sig. I budget med plan fastslås vad som gäller för god ekonomisk hushållning i det korta perspektivet.

¹⁵ Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025

Umeå kommun

Granskning av långsiktig finansiell planering

2021-11-15

Vidare konstaterar vi att det tydligt av *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar* framgår att kommunens resultatmål *Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning* år 2022–2025 planeras uppgå till 1 procent (dvs. ca. 82 – 91 mnkr). Däremot bedömer vi att målen *Låneskulden per invånare* och *Självfinansieringsgrad* inte är lika tydligt formulerade som *Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning* då de saknar specifika målvärden. Det framgår inte hur mycket ökningen/minskningen ska uppgå till.

4 Förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi

Förutom att det är viktigt att det interna arbetet med långsiktig finansiell planering sker på rätt sätt och i tillräcklig omfattning bör jämförelse med andra kommuner tas i beaktan samt att kommunen påverkas av yttre faktorer som både kan underlätta och försvåra arbetet. Nedan lyfts ett antal förutsättningar som kan påverka en långsiktigt hållbar ekonomi för Umeås kommun.

Nedanstående nyckeltal tar inte hänsyn till den politiska ambitionen. Diagrammen nedan beskriver hur Umeå ligger till i respektive nyckeltal i förhållande till kommungruppen.

4.1.1 Umeå kommun i jämförelse med kommungruppen

Kommunerna i kommungrupperna är indelade med utgångspunkt i bland annat befolkningsstorlek. Umeå ingår i kommungruppen "Större städer och kommuner nära större stad – Större stad".

Utifrån denna jämförelse, tabell "Sammanställning finansiella nyckeltal" nedan, framgår att när det gäller *Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommun* samt *Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar* ligger Umeå bland de bästa vid jämförelse med kommungruppens genomsnitt. För *Kassalikviditet kommunen* och *Skattesats till kommun* gäller det omvända - Umeå kommun ligger, enligt diagrammet nedan, bland "de sämsta" i kommungruppen.

Sammanställning finansiella nyckeltal¹⁶

Nyckeltal	Område	2016	2017	2018	2019	2020
Kassalikviditet kommunen, (%)	Större städer och kommuner nära större stad	110,8	107,0	99,2	96,0	105,2
Kassalikviditet kommunen, (%)	Umeå	47,4	41,9	40,0	41,3	42,9
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	Större städer och kommuner nära större stad	2,2	3,3	3,7	2,6	2,7
Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	Umeå	8,9	8,4	6,8	6,6	4,8
Självfinsieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)	Större städer och kommuner nära större stad	123,8	100,8	69,6	61,8	122,4
Självfinsieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)	Umeå	70,0	97,1	47,0	61,8	167,1
Skattesats till kommun, (%)	Större städer och kommuner nära större stad	21,71	21,75	21,76	21,74	21,80
Skattesats till kommun, (%)	Umeå	22,85	22,85	22,85	22,85	22,80
Soliditet inkl pensionsåtagande. kommun, (%)	Större städer och kommuner nära större stad	13,8	16,6	17,3	18,4	21,1
Soliditet inkl pensionsåtagande. kommun, (%)	Umeå	9,1	12,4	12,2	12,1	13,8
Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommun, kr/inv	Större städer och kommuner nära större stad	-53 012	-55 540	-58 005	-59 994	-60 600
Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommun, kr/inv	Umeå	-51 486	-51 627	-54 679	-55 821	-56 283
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	Större städer och kommuner nära större stad	3,5	3,2	1,1	1,3	4,0
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	Umeå	1,3	3,9	0,4	2,6	4,7

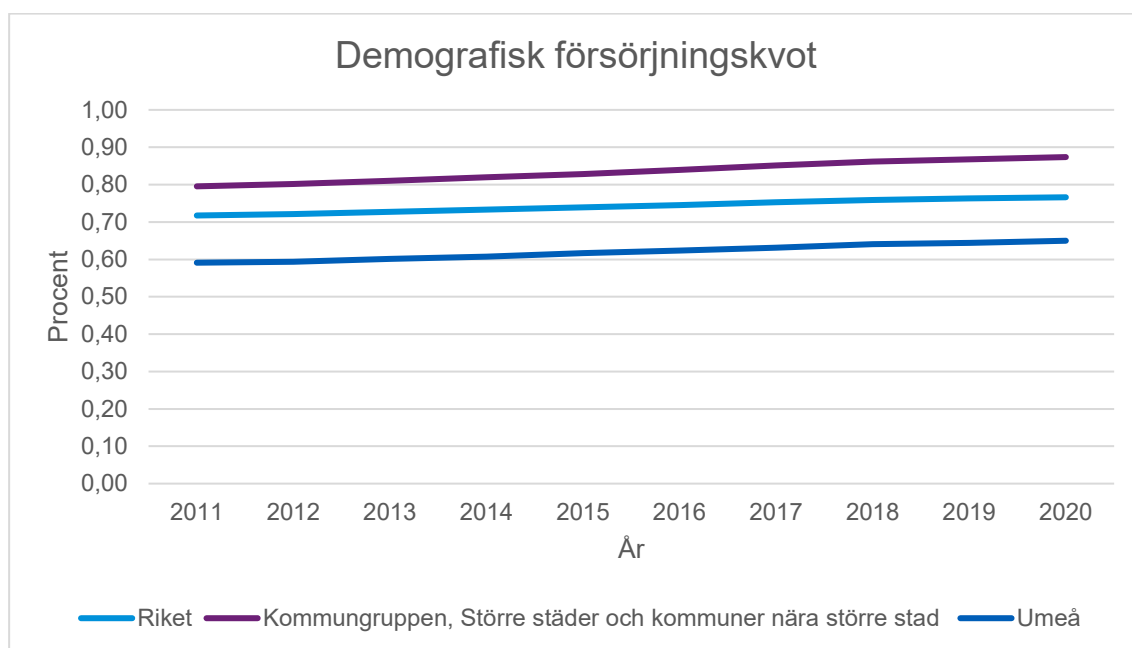
Källa: www.kolada.se

¹⁶ I tabellen används färgerna rött, gult och grönt för att visa hur resultatet ligger till jämfört med kommungruppen. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de bästa resultaten får grön färg (25 procent), de sämsta får röd färg (25 procent) och de i mitten får gul färg (50 procent).

4.1.2 Yttre faktorer som påverkar långsiktig hållbar ekonomi

Försörjningskvot¹⁷

Ett intressant begrepp vid framförallt långsiktiga finansiella prognoser är den så kallade försörjningskvoten som uttrycker hur många personer varje person i de mest förvärvsaktiva åldrarna (20–64 år) förväntas försörja. Det är önskvärt att ha ett lågt värde gällande försörjningskvoten. En försörjningskvot på exempelvis 1,58 (0,58 procent) innebär att 100 personer i förvärvsaktiv ålder förväntas försörja sig själva och 58 andra. För i stort sett samtliga av Sveriges kommuner ökar försörjningskvoten fram till 2040, framförallt beroende på att andelen som är 65 år eller äldre ökar. Även i Umeå bedöms försörjningskvoten långsiktigt öka, dock till väsentligt lägre nivåer än i övriga kommuner i riket.¹⁸ I kommunutredningens slutbetänkande lyfts Umeå med kranskommuner tillsammans med Stockholm-Uppsala fram som de enda av rikets regioner som 2040 beräknas ha en försörjningskvot under 1,8.¹⁹

Källa: www.kolada.se

Ju högre tal (kvot) detta mått visar desto tyngre är försörjningsbördan för de som befinner sig i åldersgruppen 20–64 år. Försörjningsbördan är enligt diagrammet ovan betydligt lägre i Umeå än för Riket som genomsnitt och kommungruppen.

Enligt Umeå kommuns beräkningar bedöms försörjningskvoten i Umeå förändras relativt sakt under perioden 2022–2032. Från att 100 personer i förvärvsaktiv ålder ska försörja

¹⁷ Försörjningskvot, beräknas som summan av antal personer 0–19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20–64 år som därefter multiplicerat med 100.

¹⁸ Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025

¹⁹ SCB samt Långtidsutredningen 2015; Bilaga 7 (SOU 2015:101)

sig själva och 66 personer under 2022 till att 100 personer i förvärvsaktiv ålder ska försörja sig själva och 68 personer 2032.

Kostnads- och intäktsutveckling

Andra parametrar att följa i långsiktig finansiell planering är den prognostiserade kostnads- och intäktsutvecklingen.

I nedan tabell presenteras prisindex för kommunal verksamhet (PKV) hämtat från SKR²⁰. I tabellen nedan redovisas SKR:s senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2020–2024. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser exempelvis i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyl. Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKR:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKR:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna.

Prisindex för kommunal verksamhet	2020	2021	2022	2023	2024
Arbetskraftskostnader*	2,1	2,2	2,3	2,0	3,1
Övrig förbrukning	0,8	2,1	1,8	2,0	2,1
Prisförändring, %	1,7	2,2	2,2	2,0	2,8

*inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjusteringar

Källa: SKR:s cirkulär 21:31

Samhällsekonomisk utveckling

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett medelfristigt scenario fram till 2024 där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av 2023. I år (2021) återhämtar sig såväl BNP som arbetade timmar starkt, men även 2022 räknar SKR med hög tillväxt. Skatteunderlagsprognosen för år 2021 (augusti 2021) var 3,7 procent medan den i föregående prognos (april 2021) uppgick till 3,2 procent.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BNP*	2,0	-2,9	4,1	3,4	1,4	1,4
Sysselsättning, timmar	-0,2	-3,8	2,6	2,0	1,0	0,6
Relativ arbetslöshet, %	7,2	8,8	9,0	8,5	8,4	8,1
Inflation, KPIF	1,7	0,5	1,8	1,5	1,9	2,0
Inflation, KPI	1,8	0,5	1,5	1,6	2,1	2,4
SKR, skatteunderlag aktuell			3,7	3,6	3,4	3,1
SKR, skatteunderlag föregående			3,2	4,2	3,3	3,1

*Kalenderkorrigerat. Källa: SKR cirkulär 21:31

²⁰ SKR, Cirkulär 21:31

4.1.3 **Kommentarer och bedömning – Förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi**

Vi konstaterar att vad gäller *Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommun* samt *Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar* ligger Umeå bland de bästa vid jämförelse med kommungruppens genomsnitt. För *Kassalikviditet kommunen* och *Skattesats till kommun* gäller det omvända - Umeå kommun ligger, enligt diagrammet ovan, bland "de sämre" i kommungruppen.

Vidare konstaterar vi att det är positivt att försörjningsbördan är betydligt lägre i Umeå än för kommungruppen och riket. En hög/stigande försörjningskvot får på sikt negativa effekter på kommunens ekonomi eftersom allt färre individer ska skapa framtidens skattebas. Umeås försörjningskvot prognostiseras öka marginellt fram till 2032.

Tendensen tyder på att Umeå kommun kan få mer besvärliga år framför sig. Bland annat eftersom skatteintäkterna prognostiseras i genomsnitt uppgå till 3,3 procent fram till 2025, att jämföra med 4,6 procent de senaste fem åren.

5 Uppföljning av tidigare granskning

Under 2018 genomfördes en granskning avseende hantering och finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion som fokuserade på kommunens strategiska finansieringsprocess, *Granskning av hantering finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion*.

Granskningen påvisade bland annat att de koncerngemensamma strategierna (finanspolicy, regler och riktlinjer för finansiell verksamhet samt riktlinjer för medelsförvaltningen m fl) var tillräckliga för att säkerställa en god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt. Det bedömdes dock finnas brister i styrdokumentens innehåll och reglering/detaljeringsnivå samt roll- och ansvarsfördelning, vilket medförde att dessa inte bedömdes vara förenliga med kommunallagen fullt ut. Likaså identifierades brister i den återrapportering som ska ske till fullmäktige.

Utifrån granskningsresultatet i granskningen från 2018 lämnades följande rekommendationer;

- säkerställa att en uppdaterad finanspolicy bereds för beslut av fullmäktige, för att säkerställa efterlevnad av kommunallagens regler fullt ut.
- dokumentera rutiner, arbetsbeskrivningar och regelverk som gäller inom internbankens verksamhet.
- strukturera och dokumentera en riskanalys samlat i ett särskilt dokument
- säkerställa att protokoll upprättas vid finanskommitténs möten och att de tydligt beskriver den information som erhålls och de bedömningar och rekommendationer finanskommittén lämnar
- tydliggöra i regelverket hur återrapportering från kommunstyrelsen till fullmäktige ska genomföras samt säkerställa att så sker på ett tydligt och spårbart sätt.

Nedan beskrivs vilka åtgärder som vidtagits med anledning av den tidigare granskningen alternativt om bedömning gjorts att inga åtgärder ska vidtas.

Säkerställ att en uppdaterad finanspolicy bereds för beslut av fullmäktige, för att säkerställa efterlevnad av kommunallagens regler fullt ut.

Med anledning av genomförd granskning har kommunfullmäktige beslutat om *Finanspolicy för Umeå kommunkoncern* samt *Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet*.²¹ I och med detta beslut efterlevs nu kommunallagen.

Dokumentera rutiner, arbetsbeskrivningar och regelverk som gäller inom internbankens verksamhet.

Ingen åtgärd är vidtagen med anledning av granskningen som genomfördes år 2018. Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet anses innehålla reglering av kommunens internbank, reglering för att säkra upplåning, utlåning och likviditetsplanering, reglering av hur risker relaterade till finansverksamheten ska hanteras, fastställande av organisatorisk utformning av finansverksamheten inkluderande rollbeskrivningar samt frekvens och omfattning av rapportering till kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Regler och

²¹ KF 2019-08-26 § 183

riktlinjer för finansiell verksamhet bedöms av kommunstyrelsen i nuvarande utformning vara tillräckligt detaljerade.

Strukturera och dokumentera en riskanalys samlad i ett särskilt dokument

Riskanalys och rapportering sker månadsvis till kommunstyrelse inom befintlig "Finans- och kraftrapport". Ingen åtgärd är vidtagen med anledning av rekommendation i tidigare granskning.

Säkerställ att protokoll upprättas vid finanskommitténs möten och att de tydligt beskriver den information som erhålls och de bedömningar och rekommendationer finanskommittén lämnar.

Protokoll upprättas i enlighet med rekommendationen. Av protokollen framgår adekvat information och beslut.²²

Tydliggör i regelverket hur återrapportering från kommunstyrelsen till fullmäktige ska genomföras samt säkerställa att så sker på ett tydligt och spårbart sätt.

Återrapport från kommunstyrelsens till kommunfullmäktige avseende finansverksamheten sker inom ramen för delårs- och årsbokslut. Återrapportering sker i enlighet med vad Rådet för kommunal redovisning (RKR) stipulerar. Ingen åtgärd är vidtagen med anledning av granskningen som genomfördes år 2018.

5.1 **lakttagelser– Uppföljning av tidigare granskning**

Vi har inom ramen för denna granskning följt upp rekommendationerna från den tidigare genomförda granskningen, *Granskning av hantering finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion* från 2018.

Vi noterar att *Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet* nu är fastställda av kommunfullmäktige. Med detta uppfylls nu kommunallagen. Vidare noterar vi även att finanskommitténs möten nu protokollförs.

Vad gäller övriga rekommendationer har det inte vidtagits några åtgärder med anledning av den tidigare granskningen.

---

²² Exempelvis, Finanskommittén 2021-05-31 samt 2021-10-07

6 Slutsats och rekommendationer

Det övergripande syftet med granskningen är granska Umeå kommuns långsiktiga finansiella planering och med utgångspunkt i detta bedöma hur kommunens förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi ser ut. I granskningen ingår även att följa upp granskning avseende hantering och finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion som genomfördes 2018. Av bilaga C besvaras respektive ställd granskningsfråga kortfattat.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen *till viss del* bedriver ett ändamålsenligt arbete vad gäller långsiktig finansiell planering. Bland annat saknas styrande dokument så som lokalförsörjningsplan och ett sammanhållet styrande dokument avseende långsiktig finansiell planering samt att kommunen de närmsta åren kan förväntas bli finansiellt något tuffare då skatteunderlaget inte beräknas öka i samma takt som tidigare.

Det finns investeringsplaner (exklusive fastigheter) som sträcker sig knappa fem år framåt i tiden. Ur ett långsiktigt investeringsperspektiv samt för att ge möjlighet att parera finansieringen av investeringarna över tid anser vi att detta är för kort tidsperspektiv.

Idag saknas det en adekvat lokalförsörjningsplan, dock uppgav verksamhetsföreträdare att det arbetar med att ta fram ett sådant dokument. En lokalförsörjningsplan ger förutsättningar för att med god framförhållning kunna planera och strukturera kommunens behov av verksamhetslokaler/fastigheter, vilka är viktiga parametrar i den långsiktiga finansiella planeringen.

De styrande dokument som vi tagit del av och som är kopplat till granskningens syfte är, undantaget *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* i den del som avser god ekonomisk hushållning, enligt vår mening förenliga med kommunallagen vad gäller innehåll, detaljnivå samt roll- och ansvarsfördelning.

Umeå kommun har via *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att dessa inte fullt ut är ändamålsenliga. Kommunfullmäktige ska enligt kommunallagen 2017:725 kap. 11 besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Förarbetena stipulerar att det är angeläget att riktlinjerna för god ekonomisk hushållning slår fast principer och avser det strategiska, mer långsiktiga perspektivet, det vill säga längre än det budgetperspektiv på ett år eller den plan för tre år som behandlas i 11 kap. 4 §. Utifrån detta resonemang är vår bedömning att *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* inte fullt ut är ändamålsenliga då "riktlinjen" saknar det långsiktiga perspektivet dvs. längre än budget och plan sträcker sig. I budget med plan fastslås vad som gäller för god ekonomisk hushållning i det korta perspektivet.

Vidare konstaterar vi att det tydligt av budget och plan dokumentet framgår att kommunens resultatmål *Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning* år 2022–2025 planeras uppgå till 1 procent. Däremot bedömer vi att målen *Låneskulden per invånare* och *Självfinansieringsgrad* inte är lika tydligt formulerade som *Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning* då de saknar specifika målvärden.

2021-11-15

Det är positivt att försörjningsbördan är betydligt lägre i Umeå jämfört med kommungruppen och Riket. En hög/stigande försörjningskvot får på sikt negativa effekter på kommunens ekonomi eftersom allt färre individer ska skapa framtidens skattebas. Umeås försörjningskvot prognostiseras öka marginellt fram till 2032.

Slutligen konstaterar vi att det saknas ett sammanhållet strategidokument som reglerar långsiktig finansiell planering och sträcker sig över tid.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- utöka investeringsplanerna till att sträcka sig över en längre tidsperiod (3.4.1)
- säkerställa att en lokalförsörjningsplan tas fram (3.4.1)
- besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunallagen och dess förarbeten (3.5)
- fastslå målvärden till samtliga finansiella mål med bäring mot god ekonomisk hushållning (3.5.2)
- se över möjligheterna att ta fram en strategisk plan kopplat till långsiktig finansiell planering som sträcker sig över tid (3.2)

Datum som ovan

KPMG AB

Liz Gard

Certifierad kommunal revisor

Camilla Strömbäck

Specialist

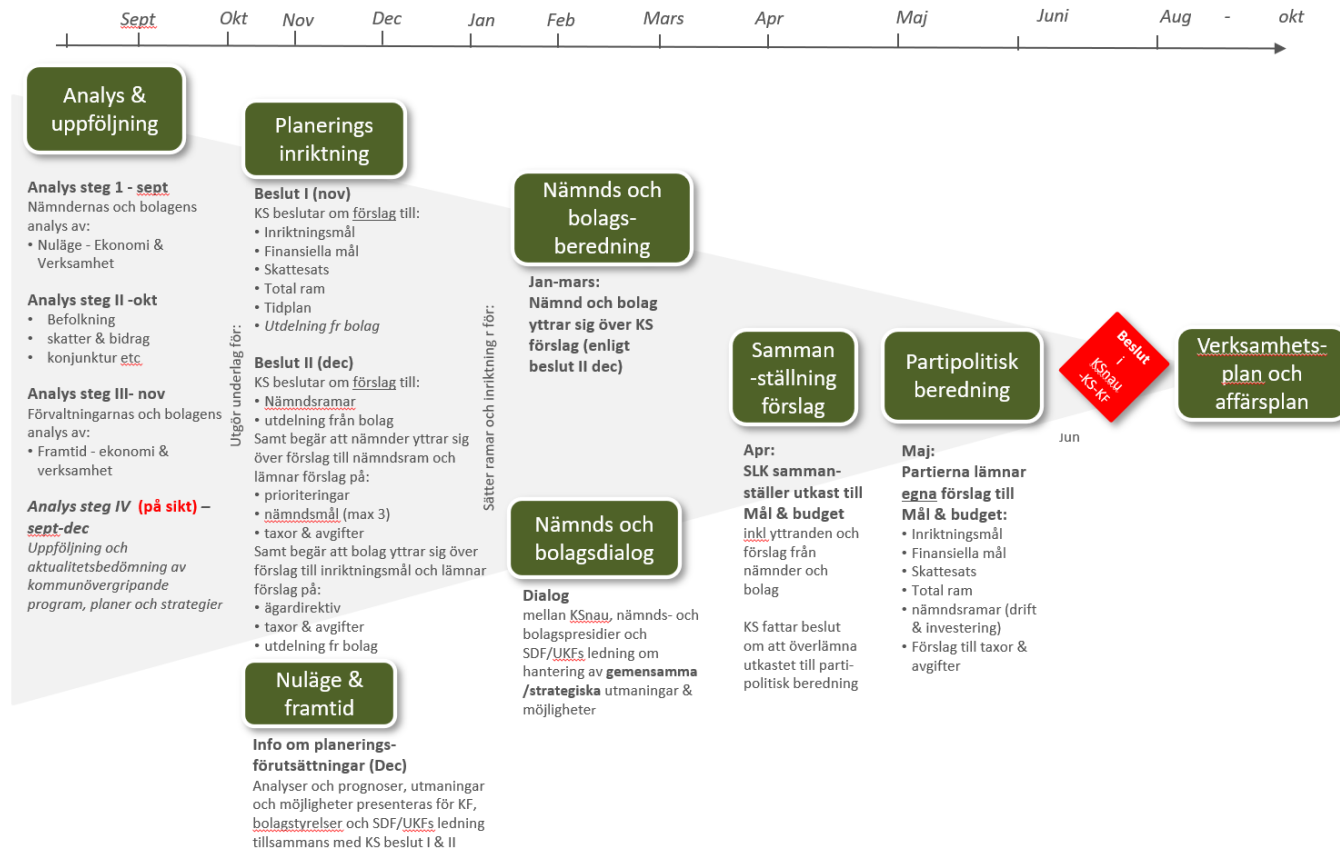
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

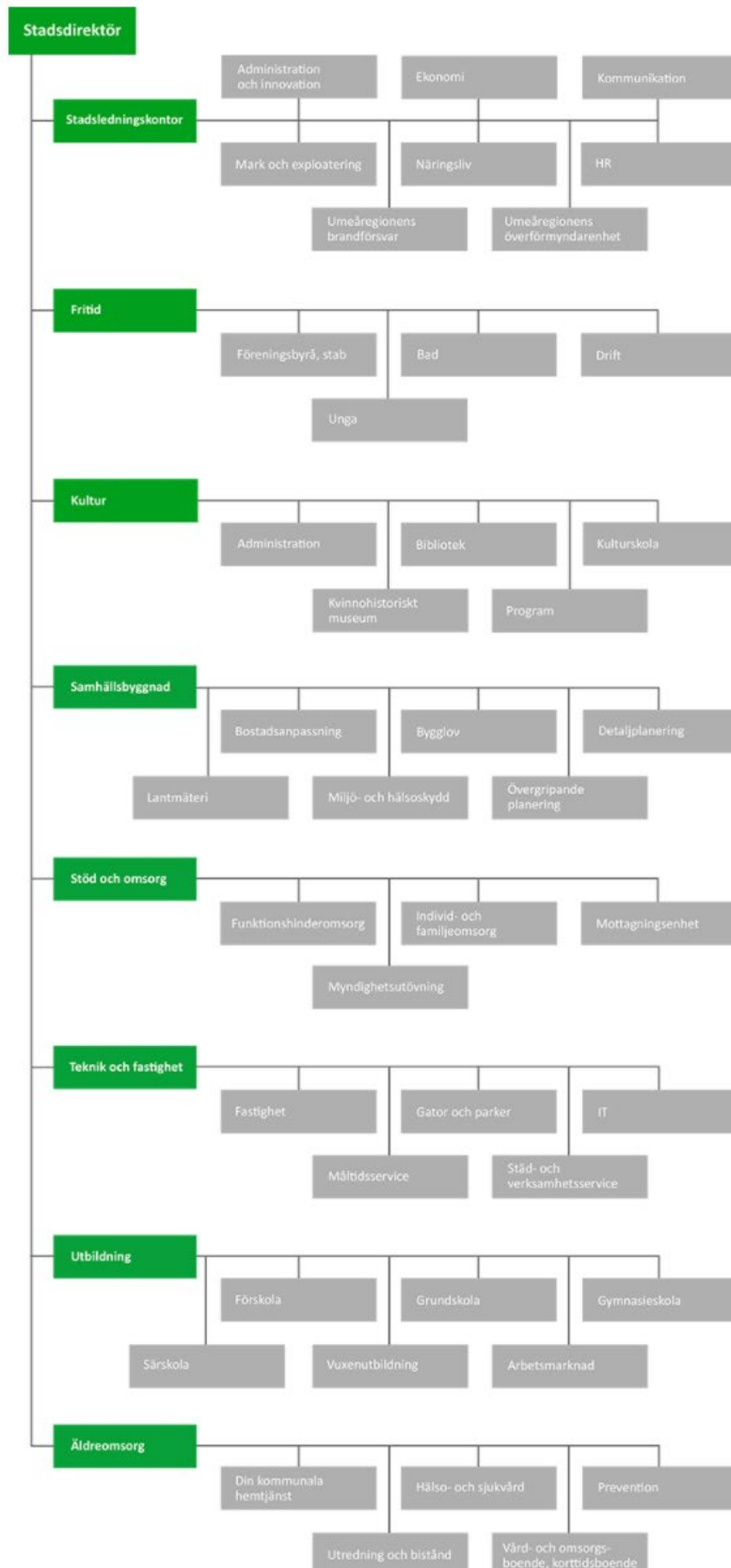

A Budget- och investeringsprocess

Ny budget- och investeringsprocess

2021-11-15

C Svar på granskningsfrågor

Nedan besvaras respektive granskningsfråga kortfattat. För utförligare svar hänvisas till rapporten i sin helhet.

Har kommunstyrelsen antagit strategidokument eller andra styrdokument som reglerar långsiktig finansiell planering?

- *Om strategi-/styrdokument finns - täcker dessa upp väsentliga områden?*
- *Är de styrande dokument som finns kopplat till granskningens syfte förenliga med kommunallagen vad gäller innehåll, detaljnivå samt roll- och ansvarsfördelning?*

Det saknas ett sammanhållet strategiskt-/styrdokument som reglerar de väsentliga områdena kopplat till långsiktig finansiell planering. Däremot täcks vissa av de väsentliga områdena upp av andra styrande dokument exempelvis *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025*. Planförutsättningarna är förenliga med kommunallagens intention.

Med anledning av tidigare genomförd granskning, *Granskning av hantering finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion*, har kommunfullmäktige nu fattat beslut om *Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet*. I och med detta beslut tillgodoses kommunallagens krav avseende reglering av kommunens medelsförvaltning.

De styrande dokument som presenteras i avsnitt 3.1, undantaget *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* i den del som avser god ekonomisk hushållning, är enligt vår mening förenliga med kommunallagen vad gäller innehåll, detaljnivå samt roll- och ansvarsfördelning. Vad gäller riktlinjer för god ekonomisk hushållning, vilka ingår som en del i *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* anser vi att dessa inte lever upp till kommunallagens intentioner, se kommande granskningsfråga nedan.

Har kommunstyrelsen fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning?

- *Om ja, är riktlinjerna ändamålsenliga?*

Det finns fastställda riktlinjer för god ekonomisk hushållning dock är vår bedömning att dessa inte fullt ut är ändamålsenliga då det saknas ett tydligt långsiktigt perspektiv. Däremot omhändertas de korta perspektivet i verksamhetsplan med budget som beslutas årligen.

Med anledning av att kommunfullmäktige beslutat om nya riktlinjer för Umeå kommuns budget- och investeringsprocess beslutades att fasa ut de då gällande riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, *Umeå kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv*

Kommunen anser sig via *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* ha fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning att dessa inte fullt ut är ändamålsenliga. Kommunfullmäktige ska enligt kommunallagen 2017:725 kap. 11

besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Förarbetena stipulerar att det är angeläget att riktlinjerna för god ekonomisk hushållning slår fast principer och avser det strategiska, mer långsiktiga perspektivet, det vill säga längre än det budgetperspektiv på ett år eller den plan för tre år som behandlas i 11 kap. 4 §. Utifrån detta resonemang är vår bedömning att *Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2022–2025* inte fullt ut är ändamålsenliga då "riktlinjen" saknar det långsiktiga perspektivet dvs. längre än budget och plan sträcker sig. I budget med plan fastslås vad som gäller för god ekonomisk hushållning i det korta perspektivet.

Vidare konstaterar vi att det tydligt av budget och plan dokumentet framgår att kommunens resultatmål *Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsår 2022–2025* planeras uppgå till 1 procent (dvs. ca. 82 – 91 mnkr). Däremot bedömer vi att målen *Låneskulden per invånare* och *Självfinansieringsgrad* inte är lika tydligt formulerade som *Resultatet i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsår* då de saknar specifika målvärden. Det framgår inte hur mycket ökningen/minskningen ska uppgå till.

Finns en tillräcklig omvärldsbevakning för att upptäcka yttre faktorer som påverkar den långsiktiga ekonomiska planeringen?

Det finns till viss del adekvata in- och omvärldsbevakning för att upptäcka yttre faktorer som påverkar den långsiktiga ekonomiska planeringen.

Utöver de omvärldsanalyser som framgår av planeringsförutsättningarna har vi inom ramen för denna granskning tagit del av omvärldsanalyser avseende demografi, näringsliv samt en trendspaning kopplat till effekterna av pandemin. Dessa anser vi vara adekvata omvärldsanalyser dock anser vi att även omvärldsanalyser från respektive facknämnd bör presenteras för den beslutande församlingen. Detta för att ge de styrande, inför budgetbeslut, en helhetsbild av omvärldsläget. Enligt uppgift ska detta tydliggöras i och med att den nya budgetprocessen implementeras.

Vilka långtidsprognoser upprättas över kommunens ekonomi och är dessa förankrade på ett ändamålsenligt sätt hos de förtroendevalda?

- *Vilka tidsperspektiv utgör grund för prognoser och planering?*
- *Hur hanteras eventuella konfliktytor/behov av prioriteringar om tillgängliga medel inte täcker identifierade behov?*

Det upprättas ett antal långtidsprognoser över ekonomin bland annat; befolkning- och demografiprognos, pensionsprognos och skatteunderlagsprognos.

I samband med budgetprocessen presenteras vid in- och omvärldsdagen analyser och långtidsprognoser kopplat till, demografi, SKR:s ekonomirapport, statistik från arbetsförmedlingen, skatteunderlag, resultatutjämningsreserv samt identifierade utmaningar för Umeå kommun. Samtliga politiker i primärkommunen och de kommunala bolagen bjuds in till in- och omvärldsdagen. Analyserna som presenteras sträcker sig mellan 1 och 12 år framåt i tiden.

Vid eventuella konfliktytor/behov av prioriteringar om tillgängliga medel ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.

Tas i budgetprocessen hänsyn till;

- *långsiktiga volymförändringar?*
- *investeringsbehov?*
- *ställda prognoser?*

Det tilldelas inga generella prisuppräknningar i samband med fastställande av budget.

Kompensation för de årliga löneökningarna sker utifrån en bedömd löneutveckling dvs. inte utifrån det faktiska utfallet för löneökning.

Av det yttrande nämnderna lämnar med anledning av den föreslagna tilldelade budgetramen får nämnden enligt uppgift möjlighet att påvisa att de exempelvis är i behov av utökade medel med anledning av lagförändring, utökad verksamhet etc.

Det finns mark- och exploateringsplaner (MEX) som sträcker sig knappa fem år framåt i tiden. Verksamhetsföreträdare uppger att det även finns MEX-planer som sträcker sig 10 år framåt i tiden. Investeringsplanerna (exklusive MEX) sträcker sig knappa fem år framåt. Ur ett investeringsperspektiv samt för att ge möjlighet att parera finansieringen av investeringarna över tid anser vi att detta är ett förhållande vis kort tidsperspektiv. Investeringsplanerna ska enligt kommunfullmäktiges uppdrag 31 (2020) ses över.

Den nya budgetmodellen som håller på att implementeras ska utgå från senast kända fakta/beslut så som delårsrapport och vilka tillgängliga medel som finns att dela ut (skatteprognos). Utifrån denna fakta ska det genomföras en matematisk beräkning över hur budget föreslås fördelas.

Jämförelse av nyckeltal med jämförbara kommuner

Vid jämförelser ligger Umeå kommuns *Verksamhetens nettokostnader enligt resultaträkningen kommun* samt *Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar* bättre till än genomsnittet i förhållande till Sveriges samtliga kommuner och kommungruppen "Större städer och kommuner nära större stad – Större stad". Vad gäller *Kassalikviditet kommunen* och *Skattesats till kommun* gäller det omvända, Umeå kommun ligger bland de sämre i kommungruppen och Sverige som helhet.

Försörjningsbördan är betydligt lägre i Umeå jämfört med kommungruppen och Riket. En hög/stigande försörjningskvot får på sikt negativa effekter på kommunens ekonomi eftersom allt färre individer ska skapa framtidens skattebas. Umeås försörjningskvot prognostiseras öka marginellt fram till 2032.

Umeå kommun

Granskning av långsiktig finansiell planering

2021-11-15

Uppföljning av tidigare granskning

Vi har inom ramen för denna granskning följt upp rekommendationerna från den tidigare genomförda granskningen, *Granskning av hantering finansiering av kommunkoncernens fortsatta expansion*.

Vi noterar att *Regler och riktlinjer för finansiell verksamhet* nu är fastställda av kommunfullmäktige. Med detta uppfylls nu kommunallagen. Vidare noterar vi att finanskommitténs möten nu protokollförs. Vad gäller övriga rekommendationer har det inte vidtagits några åtgärder med anledning av den tidigare granskningen.